

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Datum **19 APR 2017**
Betreft **Besluit inzake uw Wob-verzoek d.d. 24 januari 2017**

Geachte mevrouw |

In uw brief van 24 januari 2017, ontvangen op 25 januari 2017, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht aangaande het project windpark Zeewolde. U vraagt om informatie over de financiële onderbouwing en alle daarmee samenhangende documenten, voor de noodzaak om de voorgenomen windmolens met een tiphoogte van 220 meter te realiseren.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 21 februari 2017, kenmerk DGETM-EO / 17028564. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 22 maart 2017.

In de brief van 16 maart 2017, kenmerk DGETM-EO / 17036004, is aan u medegedeeld dat de beslistermijn met twee weken is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden.

In uw e-mail van 5 april 2017 heeft u ingestemd met de verlening van de beslistermijn tot en met 18 april 2017.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 25 documenten aangetroffen.

Over 10 documenten daarvan is reeds besloten bij twee andere Wob-besluiten over Windpark Zeewolde. Het eerste Wob-besluit is van 16 februari 2017, met kenmerk DGETM-EO/ 17020514. Dit besluit en de bijbehorende documenten zijn geplaatst op www.rijksoverheid.nl. Om u ter wille te zijn verstrek ik u de specifieke vindplaats:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2017/02/16/besluit-op-wob-verzoek-betreft-windpark-zeewolde>. Het betreft de documenten 2, 7 en 21 op de daarbij behorende inventarislijst.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

| @minez.nl

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17054706

Uw kenmerk

Bijlage(n)
3

Het tweede besluit neem ik heden gericht aan een andere verzoeker. Het gaat daarbij om 7 documenten. Dat besluit zal spoedig tevens op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst. Het betreft de documenten 1.40, 1.51, 2.12c, 2.4.a, 2.7d, 2.7f en 2.20.e op de daarbij behorende inventarislijst. Ik stuur u hierbij die documenten zoals bij dat besluit geopenbaard en de bijbehorende inventarislijst, waarop is aangegeven wat per document is besloten.

De overige 15 documenten, die dus enkel onder uw verzoek vallen, zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in de brief van 16 maart 2017 dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten met nummers 2, 3, 3a, 4, 5, 7, 9, 10 en 11 en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijst ik naar onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In het document met nummer 5 staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan het ministerie van Economische Zaken medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces van een bedrijf. Het betreft onder andere informatie over rendementsveranderingen van het bedrijf. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met nummers 2, 3, 3a, 4, 5, 7, 9, 10 en 11 staan persoonsgegevens. Het betreft onder meer namen, adresgegevens, e-mailadressen en telefoonnummers. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, vierde lid, van de Wob, bepaalt dat bij deze grond in het geval van milieu-informatie verstrekking slechts achterwege blijft als het algemene belang van openbaarheid niet opweegt tegen het belang van de vertrouwelijkheid van de informatie.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 2 en 4 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Het gaat hier om documenten die gewisseld zijn tussen mijn ministerie en externen. Hierbij merk ik op dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft erkend dat ook documenten afkomstig van externen kunnen worden aangemerkt als documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Hierbij is doorslaggevend met welk oogmerk de documenten zijn opgesteld.¹ Ik stel vast dat de documenten met nummers 2 en 4 opgesteld zijn ten behoeve van mijn beleids- en besluitvorming. Daarom zijn zij aan te merken als documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

¹ Zie bijvoorbeeld ABRvS, 8 juli 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BJ1890

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17054706

Wijze van openbaarmaking

De documenten treft u bij dit besluit in kopie aan. Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, worden geanonimiseerd op www.rijksopenbaarheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mr. H.J.I.M. de Rooij
plaatsvervangend secretaris-generaal

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Economische Zaken, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;

bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;

intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;

niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;

ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;

persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;

milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;

hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;

overheidsorgaan:

1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of

2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.

2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de

belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:

- a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
- b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
- c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2: Wob-verzoek Financiële onderbouwing Windpark Zeewolde

Nummer	Datum	Soort document	Onderwerp	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1.			Kopie van Kopie van Kopie van 160708 Vergelijking L136-4.0 op verschille...	Openbaar			
2.	22-12-2016 15:31	E-mail	RE: had jij nog wat teksten over hoogtes windturbines en producties?	Geweigerd	10.2.e, 11.1	Ontwikkelvereniging Zeewolde	EZ/Rho
3.	12-12-2016 15:09	E-mail	RE: Stukken stuurgroep	Deels openbaar	10.2.e	Ontwikkelvereniging Zeewolde	EZ en Flevoland
a.	12-12-2016	Memo	Toelichting memo 'sanity check 'adviesbureau Rebel	Deels openbaar	10.2.e 10.1.c	Ontwikkelvereniging Zeewolde	EZ en Flevoland
4.	29-08-2016 8:30	E-mail	Re: vergelijkingen hoog en laag	Deels openbaar	10.2.e, 11.1	Buro-ro	Flevoland, Zeewolde EZ en Rho
5.	01-11-2016	Memo	Sanity check Dubbeldraai termijn Windpark Zeewolde	Deels openbaar	10.2.e, 10.1.c	Rebel	
6.	16-12-2016	Agenda	Agenda: Stuurgroep Windpark Zeewolde. 16 december 2016	Deels buiten de reikwijdte verder openbaar		Stuurgroep Windpark Zeewolde	
7.	13-12-2016 17:06	E-mail	Argumentatie hogere molens langs de A27	Deels openbaar	10.2.e	Ontwikkelvereniging Zeewolde	
8.	16-12-2016	Verslag	CONCEPT VERSLAG: Stuurgroep Windpark Zeewolde, 16 december 2016	Deels buiten de reikwijdte verder openbaar		Stuurgroep Windpark Zeewolde	
9.	25-08-2016 14:27	E-mail	FW: Ashoogte variatie aan de A27	Deels openbaar	10.2.e	Ontwikkelvereniging Zeewolde	
a.			Vergelijking L136-4.0 op verschillende ashogtes langs de A27	Openbaar			

10.	14-3-2017 15:53	E-mail	FW: FW: bespreken mitigatiemaatregelen in MER; wat houden de mitigatiemaatregelen in, waarvan is het afhankelijk (soor turbine) en tot welke opbrengstderving leidt het, aanvulling adressen die mee doen met het project.	Deels openbaar	10.2.e	Ontwikkelvereniging Zeewolde	EZ en Pondera consult
a.			Vergelijking L136-4.0 op verschillende ashoogtes langs de A27	Openbaar			
11.	9-12-2016 11:52	E-mail	FW: vergelijkingen hoog en laag	Deels openbaar	10.2.e	Ontwikkelvereniging Zeewolde	
a.			Vergelijking L136-4.0 op verschillende ashoogtes langs de A27	Openbaar			